
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

A meningitis epidemica járványügyi helyzete a 2012-13. epidemiológiai évben (gyorsjelentés)	401
Az immunbiológiai készítmények fokozott felügyelete	404
Tájékoztató - szakmai rendezvényről	406
- címváltozásról	408
Fertőző betegségek adatai	408

HAZAI INFORMÁCIÓ

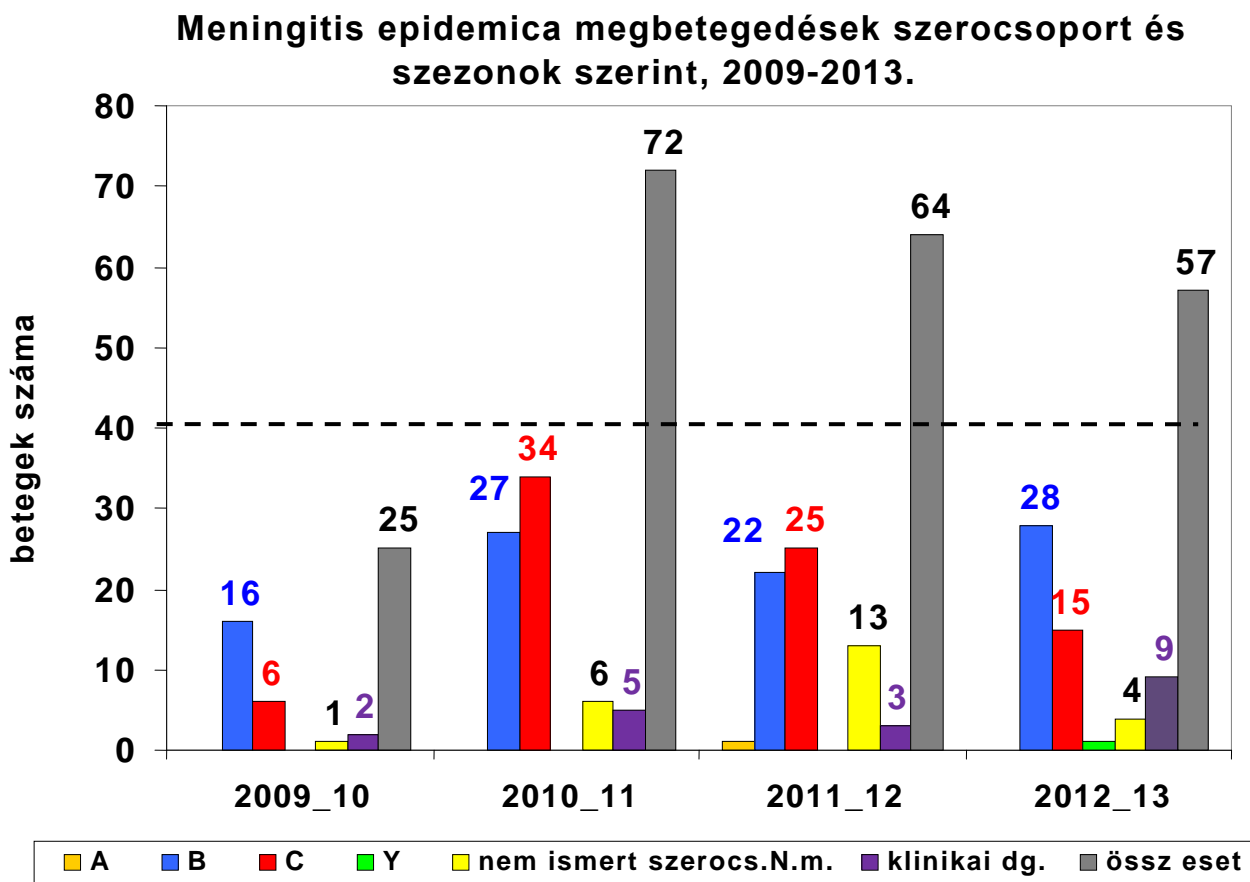
A MENINGITIS EPIDEMICA JÁRVÁNYÜGYI HELYZETE A 2012-13. EPIDEMIOLÓGIAI ÉVBEN (GYORSJELENTÉS)

Az igen „csendes” 2009-10., majd az intenzívebb 2010-11. illetve 2011-12. évi szezont követően (összes esetszám 25, 72 illetve 64 megbetegedés) a 2012-13. epidemiológiai évben (július 1-től a következő naptári év június 30-ig) **mérséklődött a megbetegedések száma (57 beteg)**, de még mindig magasabb volt a szezonra jellemző átlagos megbetegedési számnál (40 megbetegedés). **(1. sz. ábra)**

A 2012-13. évi szezonban a betegek **21%-a csecsemő** volt, **26,3%-a az 1-5 évesek**, **12,3%-a a 6-14 évesek**, **19,3%-a a 15-24 évesek** korcsoportjába tartozott, míg 12,3%-uk 25-39 éves, 8,8%-uk 40-59 éves felnőtt volt.

Az előző három szezonban regisztrált 1, 9 illetve 11 halálos kimenetelű megbetegedést követően (letalitás: 4; 12,5; illetve 17,1%) a **2012-13. évi szezonban 9 halálos kimenetelű** megbetegedést regisztráltak (halálozási arány: **15,8%**).

1. sz. ábra

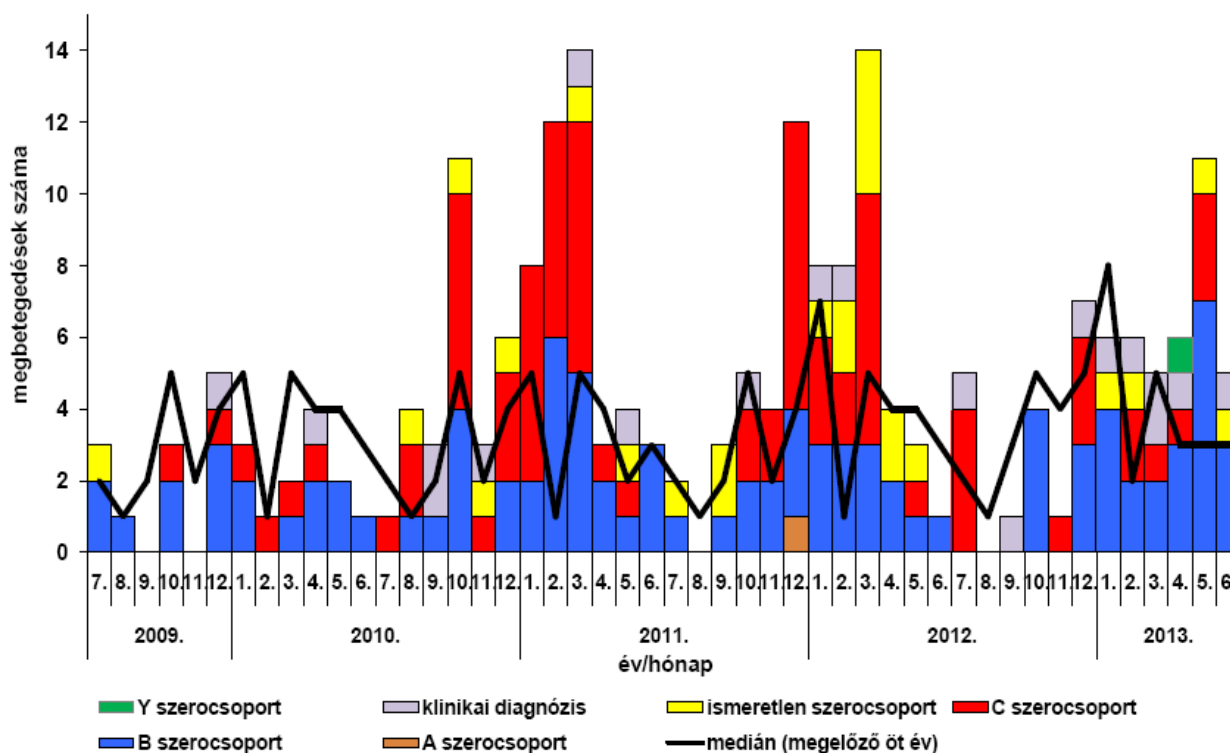
Míg a 2009-10. évi szezonban – a korábbi évtizedekhez hasonlóan – a B szerocsoportú **N. meningitidis** túlsúlya volt a jellemző (72,7%), addig a következő két epidemiológiai évben a C szerocsoport dominált (55,7 illetve 52%). A 2012-13-as szezonban **visszatért a B szerocsoport túlsúlya (65%)**, és B és C szerocsoport mellett **egy Y szerocsoportú kórokozót is azonosítottak.**

Az elmúlt epidemiológiai évben a 0-2 éves korcsoportban a B szerocsoport elsöprő dominanciája (86%) volt megfigyelhető, míg a 3 éves és idősebbek körében minden korcsoportban kiegyenlítetten fordultak elő a B illetve a C szerocsoportú kórokozó által okozott megbetegedések (B: 53%, C: 43%).

A 2012-13-as szezonban regisztrált kilenc haláleset közül ötben B, háromban C szerocsoportú volt a kórokozó, egy esetben nem sikerült a klinikai diagnózist mikrobiológiai vizsgálattal megerősíteni (B szerocsoportú megbetegedések letalitása 17,8%, C: 20%).

2. sz. ábra

Meningitis epidemica megbetegedések száma szerocsoport szerint havonta Magyarországon, 2009-2013.

A 2012-13. szezonban főként a tavaszi hónapokban haladta meg az esetek száma a havi középértéket, különösen májusban volt kiugró a megbetegedések száma.

A legtöbb megbetegedést Budapesten (12) illetve Pest megyében (11) észlelték, ezt Komárom-Esztergom és Borsod-Abaúj-Zemplén megye követte (8 illetve 7 megbetegedés), ám egyik területen sem volt egységes az esetek szerocsoportja: B és C szerocsoportú megbetegedések egyaránt előfordultak. A területi morbiditás Komárom megyében az országos átlag (0,56‰) négyszerese (2,6‰) volt, ezt Borsod-Abaúj-Zemplén megye megbetegedési gyakorisága követte (1,0‰).

A szezon során **34 törzs finomtipizálása** történt meg, közülük a 22 B szerocsoportú törzs igen változatosnak bizonyult: hét törzs három, már a korábbi években is előfordult klaszterbe tartozott (4, 2 illetve egy törzs), a fennmaradó 15 törzs egymástól is és a korábbiaktól is eltért. A 12 C szerocsoportú törzs közül hat egyetlen klaszterbe volt sorolható, a többi egymástól is különbözött.

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÁS

AZ IMMUNBIOLÓGIAI KÉSZÍTMÉNYEK FOKOZOTT FELÜGYELETE

Az Európai Unió területén 2012-ben lépett hatályba az új farmakovigilancia szabályozás, amely bevezette a **fokozott felügyelet** fogalmát és ezzel együtt a fogalom megjelenítésére szolgáló fekete háromszög (▼) szimbólumot.

Az új EU szabályozással összhangban, **minden 2013. szeptember 1. után engedélyezett**, fokozott felügyelet alatt álló gyógyszerkészítmény (így az Országos Epidemiológiai Központ szakmai kompetenciájába tartozó **vakcinák és az emberi vérből/plazmából előállított vérkészítmények**) **alkalmazási előírása és beteg tájékoztatója** tartalmazni fogja a fekete háromszög (▼) szimbólumot a forgalomba hozatali engedély hatályba lépésével együtt.

Egy gyógyszerkészítmény, így valamely immunbiológiai készítmény is, az alábbi esetekben kap fokozott felügyelet alatt álló státuszt:

- amennyiben olyan új hatóanyagot tartalmaz, amelyet 2011. január 1. után engedélyeztek,
- amennyiben olyan immunbiológiai készítmény, amely alkalmazásával kapcsolatban korlátozott tapasztalat áll rendelkezésre,
- amennyiben engedélyezését valamilyen feltételhez kötötték vagy különleges körülmények között engedélyezték,
- amennyiben a forgalmazó cégnek kiegészítő vizsgálatokat kell végeznie a gyógyszerkészítményt illetően.

Ez nem jelenti azt, hogy a gyógyszer alkalmazása nem biztonságos.

Az Európai Gyógyszerügynökséghez tartozó farmakovigilancia kockázat-értékelő bizottság (Pharmacovigilance Risk Assessment Committee, PRAC) döntése alapján más gyógyszerkészítmények is fokozott felügyelet alá vonhatók.

Egy gyógyszerkészítmény engedélyezésekor vagy az életciklusa alatt bármikor felkerülhet a listára. A listán a gyógyszerkészítmények legalább 5 éven keresztül maradnak, illetve addig, amíg a PRAC úgy dönt, hogy törli azokat a listáról.

A PRAC minden hónapban felülvizsgálja a fokozott felügyelet alatt álló gyógyszerkészítmények listáját, amelyet az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) 2013.április 25-én tett közzé.

A gyógyszerkészítmények felügyeletének rendszere egyrészt a forgalomba hozatali engedélyezést megelőző, másrészt a forgalomba hozatalt követő időszakra terjed ki. A gyógyszerkészítmények alkalmazásakor felmerülő feltételezett mellékhatások jelentése fontos eszköze a forgalomban lévő készítmények monitorozásának. A farmakovigilancia témában **különösen jelentős szereppel bírnak azok a feltételezett mellékhatások, amelyek még nem szerepelnek a gyógyszerkészítmények jóváhagyott kísérő irataiban** (alkalmazási előírásában, betegtájékoztatójában).

Jelen tájékoztató célja, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) szakmai kompetenciájába tartozó immunbiológiai készítményeket is érintheti a fokozott felügyelet, így a feltételezett mellékhatások bejelentése és kivizsgálása.

Magyarországon **minden érintettől** (oltott, hozzátartozó, oltó-, észlelő orvos, gyógyszerész, nővér, egyéb egészségügyi dolgozó) **várják a feltételezett mellékhatások bejelentését** az OEK (www.oek.hu) vagy Vacsatc-Oltásbiztonság (www.oltasbiztonsag.hu) honlapokon megtalálható oltást követő nemkívánatos események (OKNE) bejelentő lapon vagy az GYEMSZI-OGYI (www.ogyi.hu/MELLEKHATAS_BEJELENTES) bejelentő felületén.

A fekete háromszög (▼) szimbólum egységesen, minden EU tagállamban alkalmazásra kerül a fokozott felügyelet alatt álló gyógyszerkészítmények azonosítására. A szimbólum a gyógyszerkészítmények **külső csomagolásán és címkeszövegén nem** lesz feltüntetve.

A gyógyszerhatóságok által fokozott felügyelet alatt álló gyógyszerkészítményekre vonatkozó

- legfrissebb lista az Európai Gyógyszerügynökség, illetve a GYEMSZI-OGYI honlapjáról tölthető le: Fokozott felügyelet alatt álló készítmények listája (2013.04.25.) és
- további részletes információ a „Fokozott felügyelet alatt álló gyógyszerkészítmények”-re vonatkozóan a GYEMSZI-OGYI honlapján található. (http://www.ogyi.hu/fokozott_felugyelet_alatt_allo_keszitmenyek)

A tájékoztatást adta: Dr. Pauliny Zsuzsanna osztályvezető főorvos

Dr. Békési Zsuzsanna szaktanácsadó

OEK Immunbiológiai készítmények minőségellenőrzése

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**A Magyar Zoonózis Társaság
tudományos ülése és közgyűlése**

Ideje: 2013. szeptember 24. (kedd) 9.30 óra

**Helye: Országos Tisztifőorvosi Hivatal
Budapest IX., Nagyvárad tér 2. (Fodor terem)**

A rendezvényen költségmentes a megjelenés.
Regisztráció és tagdíj befizetése a helyszínen.

RUDNAI-KEMENES tudományos ülés**ZOONÓZISOK HUMÁN- ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI AKTUALITÁSAI****PROGRAM**

9.00-9.30 **Regisztráció**

9.30-9.50 **Megnyitó**

Üléselnökök: Dr. Melles Márta, Prof. Dr. Tuboly Sándor

Dr. Mikola István (az MZT örökös elnöke):
20 éves a Magyar Zoonózis Társaság

9.50-10.10 **Köszöntések**

Dr. Kardeván Endre államtitkár, országos főállatorvos
(*Vidékfejlesztési Minisztérium*)

Dr. Paller Judit országos tisztifőorvos (*OTH*)

10.10-10.50 **HŐGYES-AUJESZKY EMLÉKÉRMEK ÁTADÁSA**

Dr. Szabó Enikő: A magyar tisztiorvoslás múltja és
jelene történelmünk tükrében

Laudáció: Dr. Melles Márta

Dr. Gyuranecz Miklós: Q-láz az állatorvos szemével

Laudáció: Prof. Dr. Tuboly Sándor

- 10.50-11.10 Dr. Krisztalovics Katalin, Dr. Balla Eszter: **A Q-láz hazai járványtani sajátosságai és diagnosztikája napjainkban**
- 11.10-11.25 Dr. Kiss Gabriella: **Q-láz járvány Baranya megyében**
- 11.25-11.35 Dr. Simor Zoltán: **Q-láz az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv szemével**
- 11.35-11.45 Dr. Péterfi Zoltán: **A Baranya megyei Q-láz járvány legérdekesebb esetei az infektológus szemüvegén keresztül**
- 11.45-11.55 Dr. Sipos Dávid, Dr. Ruzsics István, Dr. Kovács Beáta: **Q-láz miatt kórházban kezelt betegeinkkel kapcsolatos tapasztalataink**
- 11.55-12.15 **Hozzászólás, vita**
- 12.15-13.00 **Büfé, kávészünet**
- 13.00-13.10 **MEGEMLÉKEZÉS**
Dr. Melles Márta: **Prof. Dr. Berencsi György munkássága**

Üléselnökök: Prof. Dr. Tuboly Sándor, Dr. Ócsai Lajos

- 13.10-13.25 Dr. Hornyák Ákos: **Coronavírus okozta betegségek különböző állatfajokban**
- 13.25-13.40 Dr. Jankovics István: **Humán coronavírusok, SARS és MERS**
- 13.40-13.50 **Hozzászólás, vita**
- 14.00 **A Magyar Zoonózis Társaság közgyűlése**
(határozatképtelenség esetén 14.15-kor)

- Napirend:**
- 1. Elnökségi beszámoló**
 - 2. MZT pénzügyi beszámoló**
 - 3. Egyebek**

TÁJÉKOZTATÁS CÍMVÁLTOZÁSRÓL

Budapest Főváros Közgyűlése 2013. május 29-i ülésén több budapesti közterület nevééről illetve annak megváltoztatásáról döntött. Albert Flórián aranylabdás labdarúgónak, a Nemzet Sportolójának állítottak emléket azzal, hogy az FTC-stadion környékén róla nevezték el a Gyáli útnak egy – a Vágóhid utcától a Keleti pályaudvar és a Kelenföldi pályaudvar között jutó vasútvonalig terjedő – szakaszát. Ennek megfelelően az Országos Epidemiológiai Központ új postacíme a következő: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2013. szeptember 2-8.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **salmonellosis** és a **campylobacteriosis** bejelentések száma mérsékelten csökkent az előző hetihez viszonyítva. A heti adatokat tekintve mindkét betegség járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az előző év azonos hetében.

A 36. héten négy új közösségi **gastroenteritis járványról** érkezett jelentés, mindegyikben a **calicivírus** kóroki szerepét igazolták. Egy Pest megyei óvodai járvány tömeges méretű volt: a gyermekközösségben a fertőzés veszélyének kitett 160 személy közül szeptember 3-6. között **50 fő** (48 gyermek és két dolgozó) betegedett meg hányás, hasmenés és elesettség tüneteivel. Egy beteg állapota igényelt kórházi ellátást. Négy beteg közül kettő mintájában azonosították a **calicivírust**. A járványügyi adatok (a központi konyha által ellátott többi intézményben nincs járvány) arra utalnak, hogy a járvány kialakulásában étel fertőzést terjesztő szerepe nem valószínű, de az epidemiológiai vizsgálatok folytatódnak. Az esemény kivizsgálásában a NÉBIH illetékes területi intézményét is bevonták.

Az **akut vírushepatitis**-ek száma nem változott az előző hetihez képest, a korábbi évek azonos hetéhez viszonyítva két-háromszor több megbetegedést regisztráltak. A 39 megbetegedés közül 31 esetben **HAV** kóroki szerepét igazolták, közülük 23 Budapesten, három Pest megyében, többségében sporadikusan fordult elő. Emellett egy **HBV**, kettő **HCV** és egy **HEV** által okozott heveny májgyulladás került a fertőzőbeteg-nyilvántartásba.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** és a **varicella** járványügyi helyzete kedvezően alakult, a két betegség előfordulását a nyári időszaknak megfelelően még mindig az éves mélypont körül észlelték. **Védőoltással megelőzhető fertőző betegségről** nem érkezett jelentés a héten.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** csoportjában négy **gennyes meningitis**-t regisztráltak, egy-egy esetben **B szerocsoportú N. meningitidis** illetve **S. pneumoniae** etiológiai szerepe igazolódott.

Három **serosus meningitis**-ről érkezett jelentés a 36. héten, egy beteg tüneteit **enterovírus** okozta. Az **encephalitis infectiosa** gyűjtődiagnózissal bejelentett hat megbetegedés közül négyenél már bizonyított a **kullancsencephalitis-vírus** kóroki szerepe (Budapest, Borsod-Abaúj-Zemplén, Fejér, Somogy megye).

A múlt hetinél 40%-kal kevesebb **Lyme-kór** megbetegedésről érkezett jelentés, az esetszám a felét sem érte el a korábbi évek azonos hetét jellemző értékeknek. Az év eleje óta nyilvántartásba vett megbetegedések száma a háromnegyede volt a 2007-2011. évi mediánnak. A betegség 13 területen fordult elő a héten.

Három **tularemia** eset került a fertőzőbeteg-nyilvántartásba, az augusztusban kezdődött megbetegedéseket három területen (Csongrád, Somogy és Zala megye) jelentették.

Két újabb **Q-láz** megbetegedésről érkezett jelentés, a két, szórványos megbetegedés Hajdú-Bihar illetve Somogy megyében fordult elő.

A 36. héten Somogy megyében hat, augusztusban kezdődött **keratoconjunctivitis epidemica** megbetegedést diagnosztizáltak, közülük kettő már biztosan a megyei területi járványhoz kapcsolódik. E hat esettel az év eleje óta nyilvántartásba vett járványos szaruhártyagyulladás megbetegedések száma 294-re emelkedett.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

36/2013. sz. heti jelentés (weekly report)

2013.09.02 -2013.09.08.

Betegség Disease	36. hét (week)			1 - 36. hét (week)		
	2013.09.02. - 2013.09.08.	2012.09.03. - 2012.09.09.	Medián 2007-2011	2013.	2012.	Medián 2007-2011
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	* 1	-
Botulizmus	-	-	-	# 4	2	6
Salmonellosis	139	259	160	3511	# 3336	3618
Dysentheria	3	-	-	# 38	# 25	47
Patogen E. coli	1	2	●	32	35	●
Campylobacteriosis	120	224	113	# 4737	# 3921	3721
Yersiniosis	1	-	-	52	45	36
Rotavírus-gastroenteritis ¹	51	60	●	2085	3781	●
Hepatitis infectiosa	39	19	14	# 729	# 354	272
AIDS	-	-	-	# 39	25	17
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	1	-	10	12	5
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	26	3	32
Scarlatina	5	5	16	1786	2138	2141
Morbilli	-	-	-	# 5	# 14	2
Rubeola	-	1	-	6	15	11
Parotitis epidemica	-	1	2	26	25	50
Varicella	50	87	51	30314	# 27922	33418
Legionellosis	1	5	1	26	30	26
Meningitis purulenta	4	4	3	164	# 196	174
Meningitis serosa	3	4	1	53	74	48
Encephalitis infectiosa	6	4	4	# 85	64	97
Creutzfeldt-J. betegség	2	-	-	10	22	17
Lyme-kór	31	89	69	914	1154	1285
Listeriosis	-	-	-	10	7	7
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	1	8	7	9
Ornithosis	1	-	-	# 12	23	14
Q-láz	2	3	-	174	32	21
Tularemia	3	1	1	19	18	21
Tetanus	-	-	-	2	2	3
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	-	6	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	7	2	●
Malária	-	-	1	# 4	# 5	5
Toxoplasmosis	-	-	2	39	53	68

(+)¹ Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

●) Nincs adat - No data available

⁽¹⁾ laboratóriumi vizsgálattal igazolt megbetegedések

A statisztika készítés ideje: 2013.09.10.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

36/2013. sz. heti jelentés (weekly report) (2013.09.02.-2013.09.08.)

Terület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	14	26	7	#24	2	9	-	-	-	1	5
Baranya	10	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	7	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Békés	4	3	1	-	-	-	-	-	1	-	2
Borsod-A.-Z.	3	1	6	-	1	8	-	1	-	1	-
Csongrád	6	6	-	1	1	11	-	-	-	-	2
Fejér	10	7	1	1	-	3	-	1	-	1	-
Győr-M.-S.	12	8	1	-	1	3	-	2	-	-	1
Hajdú-Bihar	7	9	1	2	-	-	-	-	1	-	-
Heves	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Jász-N.-Sz.	4	5	5	1	-	2	-	-	1	-	-
Komárom-E.	14	2	2	2	-	-	-	-	-	-	1
Nógrád	8	5	1	1	-	-	-	-	-	-	7
Pest	11	9	3	3	-	2	-	-	-	1	1
Somogy	8	9	16	-	-	5	-	-	-	1	3
Szabolcs-Sz.-B.	-	3	1	2	-	2	-	-	-	-	-
Tolna	3	3	3	-	-	1	-	-	-	-	2
Vas	7	5	1	1	-	2	-	-	-	-	1
Veszprém	6	5	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Zala	3	4	-	1	-	1	-	-	-	-	3
Összesen (Total)	139	120	51	#39	5	50	-	4	3	6	31
Előző hét (Previous week)	153	145	65	40	7	101	-	3	7	4	53

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures
 A statisztika készítés ideje: 2013.09.10.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsg@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)